

Sygn. akt IX U 16/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy _____ w Gliwicach Wydział IX

Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Renata Stańczak
Protokolant:	Gabriela Jokiel

przy udziale ./.

po rozpoznaniu w dniu 26 kwietnia 2018 r. w Rybniku

sprawy z odwołań "Transport, Handel i (...)" Spółka z o.o w T.

i S. S. (S. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o wydanie zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego

na skutek odwołań "Transport, Handel i (...)" Spółka z o.o w T.

i S. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 06 listopada 2017 r. nr 679

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż zobowiązuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do wydania wnioskującemu „Zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A1 dla S. S. na okres od 07 września 2017r. do 06 września 2018r.,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz „ Transport, Handel i (...) Spółka z o.o. w T. kwotę 180,00 zł (sto osiemdziesiąt złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sędzia

Sygn. akt. IX U 16/18

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. decyzją z dnia 6.11.2017r. odmówił wydania „zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego mającym zastosowanie do osoby uprawnionej” na formularzu A1 dla pracownika (...), Handlu i (...)” Sp. z o.o. w T. S. S..

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE Nr 1231/2010) rozszerzono rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego. Przez zamieszkanie zaś, z art. 25 kc, należy rozumieć miejscowość, w której osoba ta przebywa z zamiarem stałego pobytu. Powołał się przy tym na orzeczenie Sądu Najwyższego z dnia 20.09.2011r. I UK 59/11, iż nie sposób uznać za miejsce zamieszkania osoby w jednym kraju, jeżeli osoba w kraju pochodzenia spędza święta i wakacje, tam spotyka się z rodziną, ma swój majątek, lokuje oszczędności i z tym państwem wiąże swoją przyszłość. Pracownik potwierdził, że mieszka pod adresem, gdzie znajduje się siedziba Spółki. Tym samym w ocenie organu rentowego nie udowodnił, że w Polsce znajduje się jego ośrodek interesów życiowych.

Od decyzji odwołał się zarówno płatnik składek „Transport, Handel i (...)” Sp. z o.o. w T., jak i ubezpieczony S. S.. Odwołujący wnieśli o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez zobowiązanie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. do wydania zaświadczenia o ustawodawstwie dotyczącym zabezpieczenia społecznego na formularzu A1. Nadto płatnik składek wniósł o zasądzenie od organu rentowego na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska płatnik składek podniósł, że ubezpieczony legalnie mieszka na terytorium Polski na podstawie decyzji Wojewody (...) z dnia 22 czerwca 2016r. o udzieleniu zezwolenia na pobyt czasowy i pracę. Ubezpieczony posiada kartę pobytu oraz świadectwo kierowcy do celów zarobkowego przewozu towarów wydane przez Głównego Inspektora Transportu Drogowego. Ubezpieczony jest zameldowany na terytorium RP, początkowo w T., a obecnie w R.. Dodał, że art. 11 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009 odnosi się tylko do przypadku, gdy między instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii w odniesieniu do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie tymczasowe. Z kolei art.1 lit.j rozporządzenia nr 883/2004 „zamieszkanie” oznacza miejsce, w którym dana osoba zwykle przebywa. S. S. jest zatrudniony na podstawie umowy o pracę jako kierowca samochodu ciężarowego na czas określony do 31 grudnia 2021r., zatem jego pobyt na terenie Polski ma charakter ciągły i długotrwały. Ubezpieczony kupił w Polsce samochód, który jest zarejestrowany w Polsce i w Polsce są opłacane składki na ubezpieczenie OC. Ubezpieczony ma syna, który studiuje na wyższej uczelni w Ł., a po skończeniu nauki chce pozostać w Polsce. Ubezpieczony opuścił Ukrainę z uwagi na działania wojenne i konflikt zbrojny z Rosją.

W uzasadnieniu swojego odwołania ubezpieczony S. S. podkreślił, że legalnie przebywa na terytorium Polski – posiada zezwolenie na pobyt czasowy i pracę u płatnika składek. Ma kartę pobytu. Aktualnie wynajmuje mieszkanie mieszczące się w R. przy ul. (...). W swoim wcześniejszym miejscu zamieszkania, jak i w obecnym spędza wolny od pracy czas, relaksuje się, śpi, gotuje, je, chodzi do kina, na basen. Chce do Polski sprowadzić żonę. Syn V. już tutaj studiuje.

Organ rentowy w odpowiedzi na odwołania wniósł o ich oddalenie podtrzymując stanowisko zajęte w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

„Transport, Handel i (...)” Sp. z o.o. w T. działa od 2015r. Prowadzi działalność w zakresie towarowego transportu drogowego, sprzedaży paliw, drewna, przeladunku, magazynowania i przechowywania towarów oraz w zakresie wynajmu samochodów i urządzeń budowlanych (wypis KRS k. 26-28 akt sprawy). Firma zatrudnia 20 pracowników, większość kierowców, ale również pracowników biurowych i spedytora. Kierowcy wykonują transport głównie na trasach międzynarodowych na terenie Unii Europejskiej. Firma dysponuje nowymi samochodami, najstarszy jest z 2013r.

Początkowo zatrudniała tylko polskich kierowców. Obecnie ma zatrudnionych dwóch obywateli Ukrainy. Procedura zatrudnienia cudzoziemca jest skomplikowana. Najpierw należy się zwrócić do Urzędu Pracy z oświadczeniem o zamiarze zatrudnienia pracownika.

Potem zwraca się do Wojewody o pozwolenie na pracę i pobyt. Na podstawie tych dokumentów pracownik stara się o wydanie przez polską placówkę konsularną na Ukrainie wizej. Następnie odwołująca się Spółka zwraca się do Biura (...) w W. o wydanie świadectwa kierowcy dla konkretnej osoby.

Odwołująca się Spółka w swojej siedzibie w T. przy ul. (...) ma specjalnie wydzielone pomieszczenie, w którym mieszkało tych dwóch kierowców ukraińskich. Pomieszczenie było wyposażone w kuchenkę, gdzie była możliwość ugotowania posiłku. Każdy z kierowców miał półkę na swoje rzeczy. Można było zrobić pranie. Było w pełni wyposażone zaplecze sanitarne. Od lutego bieżącego roku ubezpieczony i drugi z zatrudnionych u płatnika składek Ukrainiec wynajęli mieszkanie w R. przy ul. (...).

Zatrudnieni przez Spółkę kierowcy w transporcie międzynarodowym wracają do Polski co dwa, trzy tygodnie. W trakcie tras wykorzystują godziny odpoczynku.

Kierowcy z Ukrainy w wolnym czasie między trasami mieszkają w Polsce. Korzystają ze sklepów w okolicy, atrakcji kulturalnych i sportowych. Ubezpieczony na Ukrainę wyjeżdża rzadko, 3-4 razy do roku, na krótkie okresy czasu, ze względu na bardzo dużą odległość (1800 km). Wynagrodzenie za pracę jest wypłacane kierowcom w złotych, na ich konta założone w polskim banku. Ubezpieczony dysponuje telefonem służbowym z firmy (...).

Organ rentowy do września 2017r. wydawał dla zatrudnionych w Spółce kierowców z Ukrainy zaświadczenia A-1.

Ubezpieczony w odwołującej Spółce jest zatrudniony od 14 stycznia 2016r. w charakterze kierowcy samochodu ciężarowego. Umowę zawarto na czas określony do 31.12.2021r. Wcześniej pracował w innej (...) Sp.z o.o. od 17.02.2015r. W Polsce ma czasowy meldunek, od lutego 2018r. w R., gdzie wynajmuje mieszkanie. Na stałe jest zameldowany na Ukrainie. Posiada aktualną kartę pobytu i świadectwo kierowcy.

Ubezpieczony ma rodzinę na Ukrainie: żonę i córkę, która nadal się uczy. Żona i córka planują zamieszkać w Polsce, gdy ubezpieczony kupi tutaj mieszkanie. Na Ukrainę wyjeżdża rzadko. W Ł. studiuje jego syn, którego ubezpieczony odwiedza raz na miesiąc.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o akta rentowe, w tym umowę o pracę, decyzję Wojewody (...), kartę pobytu (k.20 a.s.), świadectwa kierowcy (k. 21, 22 a.s.), potwierdzenie zameldowania (k.23, i 56 a.s.), umowę najmu lokalu mieszkalnego wraz dowodami wpłat (k.57 i 58 a.s.), zestawienie oparć na rachunku bankowym (k.58 a.s.), zeznania ubezpieczonego i G. G. - wiceprezesa zarządu odwołującej Spółki złożone na rozprawie 26.04.2018r., czas nagrania 00:10:59-00:39:20, wypis z Krajowego Rejestru Sądowego dotyczący odwołującej.

Sąd uznał zeznania ubezpieczonego oraz przedstawiciela strony odwołującej za wiarygodne. Są one konsekwentne i znajdują potwierdzenie załączonej dokumentacji.

W oparciu o powyższe Sąd zważył co następuje:

Odwołania zasługują na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24.11.2010r (Dz.U.E.L.2010.344.1), rozporządzenie (WE) nr 883/2004r i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 mają zastosowanie do obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo , jak również do członków ich rodzin i osób pozostałych przy życiu po ich śmierci, pod warunkiem, że zamieszkują oni legalnie na terytorium państwa członkowskiego i znajdują się w sytuacji, która pod każdym względem dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Zatrudniony w odwołującej Spółce (...), wykonujący pracę jako kierowca na trasach międzynarodowych w całej Europie, zgłoszony w Polsce do ubezpieczeń społecznych z pewnością znajduje się w sytuacji, która dotyczy więcej niż jednego państwa członkowskiego.

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przebywa legalnie i ma pozwolenia na pracę za okres objęty sporem, co zostało udokumentowane kartą pobytu, zezwoleniem na pracę Wojewody.

Spór w niniejszej sprawie sprowadza się do wykładni pojęcia „zamieszkiwania” na terytorium Polski.

W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004r. (Dz.U.ER.L.2004 166.1 w art. 1 pkt 1) zawarta jest definicja „zamieszkania”, z której wynika, że określenie zamieszkania oznacza miejsce, w którym osoba zwykle przebywa.

Zatem, w ocenie Sądu, tą definicję należy zastosować przy wykładni art. 1 Rozporządzenia (WE nr 1231/2010).

Rozporządzenie (WE) nr 883/2004r. ma charakter prawa materialnego, a Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 987/2009r., dotyczące wykonywania Rozporządzenia 883/2004, ma charakter przepisów proceduralnych i organ rentowy błędnie powołuje się na art. 11 Rozporządzenia nr 987/2009r., gdyż jak słusznie zauważył odwołujący się, dotyczy on sytuacji, gdy pomiędzy instytucjami dwóch lub więcej państw członkowskich istnieje rozbieżność opinii do ustalenia miejsca zamieszkania osoby, do której stosuje się rozporządzenie podstawowe, a taka sytuacja w niniejszej sprawie nie ma miejsca.

Zauważyć przy tym należy, że z ust. 2 ww. art. 11 ostatecznie wynika, że jeżeli nie doprowadzono do porozumienia przez zainteresowane instytucje to liczy się zamiar osoby taki, jaki wynika z okoliczności, a zwłaszcza powody, które skłoniły ją do przemieszczenia się.

Wydaje się też nieporozumieniem powoływanie się przez organ rentowy na wyrok Sądu Najwyższego z 20.09.2011r. sygn. I UK 59/11, bo dotyczy on zupełnie innego stanu faktycznego, to jest możliwości wstrzymania wypłaty renty socjalnej obywatelce polskiej, która wyjechała na studia do Anglii.

Wracając do definicji zamieszkania w rozporządzeniu nr 883/2004, przy uwzględnieniu specyfiki pracy kierowcy w transporcie międzynarodowym, miejscem, w którym zwykle przebywają pracownicy odwołującej się Spółki była najpierw T., a obecnie R.. Ubezpieczony wraz z kolegą spędza tam wolne dni między wyjazdami w kolejne trasy. Wprawdzie na Ukrainie ma rodzinę, ale odwiedza ją bardzo rzadko z uwagi na odległość. W Polsce zamieszkuje jego syn, który studiuje w Ł., gdzie wynajmuje również mieszkanie. Ubezpieczony zdecydował się na przemieszczenie do Polski z uwagi na trudną sytuację gospodarczą, brak pracy i trwające działania wojenne na Ukrainie.

Ubezpieczony aktualnie, od lutego br., mieszka rzeczywiście w R. przy ul. (...), gdzie wraz z kolegą wynajmuje mieszkanie. Ma konto złotówkowe w polskim oddziale banku, telefon komórkowy w polskiej sieci. Zatem przebywa, w sensie fizycznym, w R., a wcześniej w T., gdzie w przerwach między kolejnymi wyjazdami w trasę wykonuje zwykle czynności dnia codziennego. Na Ukrainę wyjeżdża rzadko.

Ubezpieczony zamieszkuje w Polsce i zamierza wraz z rodziną osiedlić się w Polsce.

W tej sytuacji ubezpieczony nie tylko w sensie fizycznym przebywa w Polsce, ale także z Polską wiąże swoją przyszłość życiową, co najmniej przez okres pracy u odwołującej.

Dlatego też Sąd, mając na względzie art.13 rozporządzenia (WE) nr 883/2004r. w oparciu o przepis art. 477¹⁴§ 2 kpc zmienił zaskarżoną decyzję orzekając jak w pkt. 1 wyroku.

W pkt.2 na podstawie art. 98 kpc oraz § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U.2015r. poz.1800) Sąd orzekł o kosztach zastępstwa procesowego uwzględniając

nakład pracy pełnomocnika i przyjmując, że najbardziej zbliżoną sprawą do sprawy niniejszej jest sprawa o podleganie ubezpieczeniom społecznym.

SSR del. Renata Stańczak